52), svarstyklių (k. 41) ir svorelių (k. 47, 48), cilindrinių spynų su raktais (k. 40, 42, 51).

Iš ginklų rasta: kovos peilis (k. 27), plačiaašmenių kovos kirvių (k. 27, 33, 37, 51), dviašmenis kalavijas (k. 43), atsitiktinai rastas vienašmenis kalavijas (plote 47), o kape Nr. 47 - dviašmenio kalavijo rankena ir dalis geležtės. Ietigalių rasta kapuose Nr. 26-28, 35, 37 (trys), 41, 42, 56. Jie daugiausia įmoviniai, tik kape Nr. 26 rastas įtveriamasis. Jų plunksnos karklo, lauro lapo formos, su užbarzdomis (k. 37).

Iš raitelio ir žirgo aprangos reikmenų rasta: pentinų ir jų dalių (k. Nr. 32, 40-42, 51), balno kilpų (k. Nr. 30, 40, 42), žąslų ir jų dalių (k. Nr. 35, 40, 51, 53), skambalų (k. Nr. 30, 36, 40). Beveik kiekviename vyro ir moters kape buvo ir molinių puodų šukių.

Pagal įkapes visus sudegintų mirusiųjų kapus datuojame X-XIII a.

Taigi Bandužių kapinyno radiniai rodo, kad čia mirusieji buvo laidojami apie 1000 metų (nuo III iki XIII a.). Kapai turtingi, tik daugumas jų labai suardyti. Kapinyno tyrinėjimai dar nebaigti, bus tęsiami.

Valdemaras Šiménas

KREIVĖNŲ KAPINYNAS

Kreivėnų kapinynas yra Šilutės rajone, į ŠR nuo Genių geležinkelio stoties, prie senų kaimo kapinių, 1,2 km į P nuo Kreivėnų (Kulmėnų) piliakalnio. Ta apylinkėje dominuojančios kalvos PV galas. Kapinynas minimas archeologinėje literatūroje. Iš ardomo kapinyno į Karaliaučiaus "Prūsijos" ir Įsručio muzi jus buvo patekę radinių.

1987 m., kolūkiui pradėjus kasti smėlį, kapinyna vėl aptiktas. MA II smėlio duobės pakraštyje atliko žvalgomuosius tyrinėjimus: ištyrė 20 m^2 plotą ir ati-

dengė 2 griautinius VI-VIII a. ir 2 degintinius IX-XII a. kapus bei kelių suardytų kapų likučius. Tyrinėjimai parodė, kad kapinynas yra apardytas bulviarūsių ir ariant lauką.

Griautiniai kapai buvo 0,8-1 m gylyje. Kapų duobių kontūrų nesimatė. Griaučiai sudūlėję. Abu mirusieji palaidoti galva į Š-ŠR. Vaiko kape Nr. 1 rasta lankinė ilgakojė segė, apyrankė su iškilia trikampe briauna, 2 įvijiniai žiedai, gintarinis karolis ir įvijėlės. Ant žiedų išliko užsikonservavusios beržo tošies. Kapas Nr. 2 pagal įkapes skirtinas vyrui: juosmens srityje gulėjo 44 cm ilgio kovos peilis, rankas puošė 3 įvijiniai žiedai, du iš jų platesne vidurine dalimi. Be to, kape rasta puodo šukelė. Žvyrduobės pakraščio griuvenose rastos dar vieno griautinio kapo liekanos. Kapui priklauso virbo formos prie vieno galo truputį išplotas smeigtukas ir dvi apyrankės kanopiniais galais, kuriose išliko užsikonservavusių rankų kaulų likučiai bei lankinė laiptelinė segė.

Degintiniai kapai buvo ovalo formos 55x30, 70x40 cm dydžio ir 50 cm gylio duobėse. Duobės dugne supilti švariai iš laužo išrinkti kauliukai ir ugnyje pabuvę sulaužyti dirbiniai. Kape Nr. 3 rastas vienašmenis kalavijas su 3 negiliais grioveliais prie nugarėlės, žąslai ir įvijinis žiedas. Kape Nr. 4 - ietigalis, vytinės antkaklės fragmentai, įvijinis žiedas ir įvijėlės. Kasant smėlį suardyti keli degintiniai kapai. Duobės pjūvyje surinkta degintinių kauliukų. Arime rasta žirgų dantų, smeigtukas, gintarinis karolis, ietigalis, diržo sagtis, didelė šukė grublėtu paviršiumi.

Kapinynas skiriamas Nemuno deltos etnokultūrinei sričiai.

Valdemaras Šiménas

SODĖNŲ KAPINYNAS

Sodėnų kapinynas yra Šilutės rajone, "Rambyno" tarybinio ūkio laukuose, ŠR Sodėnų kaimo pakrašty-